

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 23750/2024
22.01.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија Драгане Маринковић, председника већа, Зорице Булајић и Ирене Вуковић, чланова већа, у парници тужиоца малолетног АА из ..., кога заступа мајка ББ из ..., као законска заступница а чији је пуномоћник Славен Бачић, адвокат из ..., против туженог ВВ из Републике ..., кога заступа пуномоћник Рада Рвовић, адвокат из ..., ради измене одлуке о издржавању, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж2 425/24 од 21.08.2024. године, у седници одржаној 22.01.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж2 425/24 од 21.08.2024. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Суботици П2 504/2023 од 20.06.2024. године, ставом првим изреке, одлучено је да се мења одлука утврђена пресудом Општинског суда у Суботици П 2632/2008 од 11.03.2009. године, у делу којим је тужени обавезан да на име доприноса за издржавање тужиоца, малолетног АА плаћа 9.500,00 динара месечно, тако што је тужени обавезан да на име свог дела доприноса за издржавање тужиоца малолетног АА плаћа месечно износ од 22.870,00 динара до 13. у месецу за сваки месец, законској заступници малолетног тужиоца, доспеле а неплаћене рате одједном, у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде. Ставом другим изреке, одлучено је да у преосталом делу пресуда Општинског суда у Суботици П 2632/2008 од 11.03.2009. године, остаје неизмењена. Ставом трећим изреке, одбијен је тужбени захтев да се обавезе тужени да тужиоцу на име доприноса за издржавање плаћа месечно преко досуђеног износа од 22.870,00 динара до захтеваног износа противвредности од 400 евра месечно. Ставом четвртим изреке, тужени је обавезан да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 81.800,00 динара, а у случају доцње са законском затезном каматом под претњом извршења.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж2 425/24 од 21.08.2024. године, ставом првим изреке, одбијена је жалба туженог и потврђена првостепена пресуда у побијаном делу којим је тужбени захтев усвојен. Ставом другим изреке, одбијен је захтев туженог за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужени је благовремено изјавио ревизију, због битних повреда одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је испитао побијану пресуду на основу члана 408. ЗПП („Службени гласник РС“ број 72/11 ... 18/20 и 10/23 - други закон) и утврдио да ревизија туженог није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Нема ни битне повреде поступка из члана 374. став 1. у вези члана 396. став 1. ЗПП, јер је другостепени суд оценио све битне жалбене наводе и навео разлоге које је узео у обзир по службеној дужности. Правно дејство и правноснажност пресуде регулисани су одредбама члана 359. до 361. ЗПП, па су без утицаја наводи ревизије којима се указује да није одлучено од када тече обавеза плаћања доприноса за издржавање, те да пресуда није извршна, односно извршива, што би чинило битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП која није прописана као ревизијски разлог у смислу члана 407. став 1. тачка 2. тог закона.

Према утврђеном чињеничном стању, малолетни тужилац рођен је 2008. године, редован је ђак и бави се спортом, живи са мајком која има здравствених проблема због чега је ограничена у погледу обима послова које може да обавља. Мајка, законска заступница ради привремено повремене послове, тако што помаже болесним лицима и особама са инвалидитетом. Месечно заради од 20.000,00 до 25.000,00 динара, а малолетни тужилац је здраво дете и на име дечијег додатка прима износ од 5.000,00 динара месечно. Живе у стану који је откупио отац законске заступнице и који она након очеве смрти отплаћује у ратама које износе 3.300,00 динара. У стану живи и брат законске заступнице који је болестан и неспособан за рад, те не остварује никакве приходе. Тужени је претходном пресудом од 11.03.2009. године обавезан да на име свог доприноса за издржавање малолетног детета плаћа 9.500,00 динара месечно, а затим је тај износ самостално повећао на износ од 11.000,00 динара, с тим што последња два месеца није плаћао допринос за издржавање. Тужени је радио као ... у ... и 09.09.2023. године доживео је повреду на раду (повреду главе), због чега се лечи, те је по достављеној медицинској документацији и према последњем извештају од 15.04.2024. године прегледан од стране неуролога, постављена је актуелна анамнеза и наведено да је тренутно због болести неспособан за рад, а да је следећа контрола за 2,5 месеца. Служба за запошљавање у ... је туженом на основу документа који је доставио, проценила накнаду у виду помоћи за незапослене са почетком од 14.11.2023. године, а као крај примања накнаде означен је 10.06.2024. године, с тим што је утврђена обрачунска основица у износу од 2.423,04 евра. Потребе малолетног детета утврђене су на месечном нивоу у износу од 57.086,00 динара, а минимална сума издржавања у време пресуђења износила је 45.741,00 динар. Оцењено је да је тужени у могућности да подмири половину месечних потреба малолетног детета за издржавање у износу који представља половину минималне суме за издржавање.

Код овако утврђеног чињеничног стања правилно су нижестепени судови применом материјалног права из члана 164. Породичног закона оценили да су испуњени услови за измену претходне одлуке о висини издржавања малолетног детета.

Неосновано се ревизијом туженог указује на погрешну примену материјалног права.

Према члану 164. Породичног закона, висина издржавања може се смањити или повећати ако се промене околности на основу којих је донета претходна одлука. Родитељи имају право и дужност да издржавају детете под условима одређеним овим законом (члан 73.), а према члану 154. став 1. тог закона, малолетно дете има право на издржавање од оба родитеља. У члану 160. став 1. истог закона прописано је да се издржавање одређује према потребама повериоца и могућностима дужника издржавања при чему се води рачуна о минималној суми издржавања. Потребе повериоца издржавања зависе од његових година, здравља, образовања, имовине, прихода те других околности од значаја за одређивање издржавања (став 2.). Могућност дужника издржавања зависе од његових прихода, могућности за запослење и стицање зараде, његове имовине, његових личних потреба, обавезе да издржава друга лица те других околности од значаја за одређивање издржавања (став 3.). Минимална сума издржавања представља суму коју као накнаду за храњенике односно за лица на породичном смештају периодично утврђује министарство надлежно за породичну заштиту у складу са законом (став 4.).

По оцени Врховног суда, правилно су нижестепени судови оценили да су се на страни малолетног детета промениле околности на основу којих је донета претходна одлука о висни издржавања, с обзиром да је старији, да похађа школу што изискује и веће трошкове, због чега су његове потребе повећане. На основу утврђених укупних потреба малолетног детета, а водећи рачуна о минималној суми за издржавање, правилно су оцењене и могућности туженог и применом прописаних критеријума за одређивање издржавања утврђено да је тужени у обавези и могућности да подмири половину месечних потреба малолетног детета у износу који представља половину износа минималне суме за издржавање. Правилност оцене релевантних околности прописаних чланом 160. Породичног закона није доведена у сумњу ревизијским наводима туженог, да његове могућности нису правилно процењене, јер су нижестепени судови узели у обзир и оценили достављену медицинску документацију туженог, те његове могућности да стиче приходе, као и обавезу да доприноси издржавању малолетног детета. Уважавајући и обавезу мајке да доприноси издржавању детета, правилно је утврђено да као родитељ који врши родитељско право поред материјалних средстава, својим свакодневним ангажовањем у вези чувања, васпитавања и неге детета доприноси његовом издржавању.

Претежни део навода туженог у ревизији односи се посредно или непосредно на чињенично стање које по његовом мишљењу није правилно или потпуно утврђено у спроведеном поступку. Ови наводи ревизије не могу бити дозвољен ревизијски разлог у смислу члана 407. став 2. ЗПП, ни са изузетком да се у смислу члана 403. став 2. тачка 1. овог закона ради о ревизији изјављеној у породичном спору за издржавање. Чињенични наводи туженог не доводе у сумњу правилност примењеног материјалног права садржаног у одредбама Породичног закона, које су нижестепени судови правилно применили.

На основу члана 414. став 1. ЗПП, Врховни суд је одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија
Драгана Маринковић, с.р.**

За тачност отправака
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић